

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Macovschi Oleg în numele inculpatului Jurja Boris, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

JURJA Boris Ion, născut la 29 octombrie 1971,
originar și domiciliat în s. Dolna, r-nul Strășeni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.08.2015 – 29.09.2015;

Instanța de apel: 23.10.2015 – 07.12.2015;

Instanța de recurs: 28.01.2016 – 02.03.2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 29 septembrie 2015, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Jurja B. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită în privința lui Jurja B. a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, cu obligarea acestuia de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *in fapt*, a constatat că Jurja B., la 07 aprilie 2015, în jurul orelor 20.30, aflîndu-se la domiciliul său din s. Doina, r-nul Strășeni, avînd în vizită consătenii Coleada V. a.n. 1965 și Ungureanu Il. a.n. 1971, la un moment dat, din cauza stării de ebrietate în care sau pomenit toți trei, spontan între ei a apărut un conflict. După care, Jurja B. acționînd cu scopul cauzării de leziuni corporale lui Coleada V., a luat un scaun și cu el intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri în regiunea capului în urma cărora Coleada V. a căzut jos fără cunoștință.

Tot el, în vederea realizării intenției infracționale, în timp ce Coleada V. se afla culcat jos, cu același scaun i-a mai aplicat ultimului multiple lovituri peste picioare, în rezultatul cărora, i-a cauzat acestuia vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, vătămarea intenționată gravă a sănătății care este periculoasă pentru viață, însoțite de pierderea stabilită a cel puțin o treime din capacitatea de muncă.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței din motivul blîndeții pedepsei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Jurja B. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și condamnat la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că instanța de fond, aplicînd principiul individualizării pedepsei, nu a luat în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului și pericolul social pe care inculpatul îl prezintă.

De asemenea, apelantul a opinat că, la caz, nu s-a ținut cont de comportamentul inculpatului care a fost unul tendențios și inadecvat, care nu s-a manifestat prin colaborarea cu organul de urmărire penală în vederea stabilirii adevărului. Nu s-a ținut cont de faptul că imediat după comiterea infracțiunii și derularea investigațiilor învinuitul a întreprins măsuri de intimidare a părții vătămate și faptul că pînă în prezent nu a restituit prejudiciul cauzat sau să fi acordat o careva susținere lui Coleada V.

În consecință, apelantul a specificat că instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal și nu a motivat soluția respectivă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015 apelul procurorului a fost admis, sentința a fost casată în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia Jurja B. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii inculpatului.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar încadrînd just acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și corect stabilindu-i pedeapsa prin prisma art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de 4 ani închisoare, însă în partea aplicării suspendării condiționate a executării acesteia, nu a respectat întocmai prevederile legale cu privire la individualizarea pedepsei și scopul acesteia.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că, referitor la modalitatea de executare, contrar soluției instanței de fond, se consideră că, la caz, nu sunt întrunite condițiile

stipulate în art. 90 Cod penal, care ar genera condamnarea inculpatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Or, s-a reținut că soluția instanței în această parte este una neîntemeiată, reieșind din caracterul social periculos al faptei săvârșite de Jurja B., care rezultă din împrejurarea de fapt în care a fost comisă infracțiunea și anume aplicarea multiplelor lovituri în regiunea capului părții vătămate, iar în timp ce partea vătămată se afla fără cunoștință din cauza loviturilor primite, inculpatul i-a mai aplicat ultimului multiple lovituri peste picioare care au provocat fractură deschisă a oaselor gambei, cât și din cerințele art. 61 Cod penal, din faptul că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și altor persoane.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel avocatul Macovschi O., acționînd în numele inculpatului Jurja B. a atacat-o cu recurs ordinar solicitînd casarea deciziei, în partea excluderii art. 90 Cod penal și menținerea sentinței.

Recurentul specifică că instanța de apel fără a lua în considerație circumstanțele specifice cauzei, i-a aplicat neîntemeiat inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Deci, avocatul susține că instanța de apel, la individualizarea executării pedepsei, nu a ținut seama de faptul că inculpatul anterior nu a fost judecat, s-a căit sincer de cele săvârșite, iar aplicarea pedepsei cu închisoare nu va duce nicidecum la reeducarea lui.

Nu s-a avut în vedere nici faptul că Jurja B. a depus cerere de examinare a cauzei în ordinea prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, recunoscînd pe deplin vinovăția, ceea ce denotă căința ultimului față de cele întîmplate și în cazul dat fiind aplicabile și prevederile art. 76 Cod penal.

Circumstanțele comiterii infracțiunii indică asupra faptului întîmplării unui caz banal de consumare comună a băuturilor alcoolice, soldat cu ulterioara provocare a leziunilor corporale lui Coleada V. Mai mult, recurentul susține că provocarea leziunilor se datorează însuși acțiunilor nelegitime ale lui Coleada V., care îl bătea pe Ungureanu II., iar inculpatul a întreprins măsuri de curmare a acestor acțiuni.

Astfel, hotărârea instanței de apel emisă pe caz este pripită și neîntemeiată în privința inculpatului, deoarece s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, în referința depusă privind opinia sa asupra recursului declarat de către apărătorul inculpatului, menționează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, iar în vederea acestei statuări se expun următoarele argumente de fapt și de drept.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se reține că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de recurent.

Din conținutul recursului ordinar declarat de apărătorul inculpatului se constată că ultimul invocă ca temei de drept pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel din considerentul că aceasta, în viziunea sa, greșit a dispus condamnarea lui Jurja B. în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu excluderea art. 90 Cod penal și executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, însă hotărîrea instanței de apel este criticată în partea stabilirii pedepsei cu excluderea suspendării condiționate a executării acesteia, care se consideră a fi una prea aspră reieșind din modalitatea în care a acționat Jurja B. și comportamentul părții vătămate.

Față de cele ce preced, Colegiul penal amintește că, pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea acestuia, cît și a altor persoane. Or, ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încît inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, art. 151 alin. (1) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Jurja B.

Astfel, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă cînd aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvîrșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiune.

În cauza deferită judecării, potrivit sentinței adoptate în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Jurja B. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită în privința lui Jurja B. a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, cu obligarea acestuia de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent.

Prin decizia instanței de apel, s-a menținut condamnarea inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, dar cu excluderea suspendării executării pedepsei.

De altfel, Colegiul penal remarcă că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărîrea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicînd precis acele motive pe care s-a întemeiat concluzia.

La caz, Colegiul penal reține că instanța ierarhic inferioară a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului urmărind în acest sens comportamentul său din înainte și după săvîrșirea infracțiunii incriminate, precum și de circumstanțele săvîrșirii acesteia.

Prin urmare, instanța de recurs găsește neîntemeiate alegațiile titularului dreptului de recurs în partea solicitării de a menține sentința, cu aplicarea art. 90 Cod penal în privința inculpatului și constată că concluzia instanței de apel, privitor la faptul că corijarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea față de Jurja B. a pedepsei sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, este una corectă, motivată și întemeiată.

Din atare considerente, Colegiul penal opinează că temeiul pentru recurs invocat de recurent nu este relevant cauzei, iar instanța ierarhic inferioară și-a motivat just soluția adoptată, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Codul penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă proporțională faptelor săvîrșite de acesta.

Totodată, cu privire la alegațiile recurentului privitor la aceea că, în speță, nu s-a avut în vedere faptul că Jurja B. a depus cerere de examinare a cauzei în ordinea prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, recunoscînd pe deplin vinovăția, ceea ce denotă căința ultimului față de cele întîmplate și în cazul dat urmau a fi aplicate și prevederile art. 76 Cod penal, instanța de recurs explică avocatului că, în cazul în care instanța a judecat cauza în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și a redozat pedeapsa aplicată inculpatului în conformitate cu stipulările din alin. (8) al normei menționate, recunoașterea vinovăției și căința sinceră nu mai poate servi ca temei de aplicare a

prevederilor art.76 Cod penal, deoarece aceasta ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

În consecință, Colegiul penal consideră că, la caz, nu se constată vreun temei pentru aplicarea unei pedepse cu suspendarea executării acesteia în privința lui Jurja B., iar pedeapsa, astfel cum a fost stabilită de către instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) a alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate de instanța de apel, pentru care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Macovschi O., ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Macovschi Oleg în numele inculpatului Jurja Boris, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe Jurja Boris Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 01 aprilie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru